

Expunere de motive asupra proiectului de lege pentru modificarea și completarea Legii 571/2003 privind codul fiscal

Scopul acestui proiect de lege este de a simplifica procedura de redirecționare a 2% din venitul sau profitul supus impozitării către organizațiile neguvernamentale. Modificările aduse prin prezentul proiect au rolul de a ajuta atât organizațiile neguvernamentale, cât și autoritățile fiscale prin ordonarea și impunerea unei discipline în cazul acestei proceduri de redirecționare a două procente din venitul sau profitul supus impozitării.

Realitatea ultimilor patru ani de aplicare a Prevederii 2% a demonstrat că sistemul, deși este mai mult decât necesar și binevenit într-un stat democratic, are suficiente lacune și zone perfectibile. Numărul donatorilor ar putea fi mai mare. Numărul companiilor care donează ar putea fi și acesta mai mare în contextul unei responsabilități sociale corporative în creștere. Din aceste motive, prezentul proiect de lege vine în sprijinul îmbunătățirii și simplificării procedurii de redirecționare a celor 2%, astfel încât ONG-urile să beneficieze din plin de pe urma acestei prevederi pe care legislația fiscală românească o oferă.

Organizațiile neguvernamentale au sesizat faptul că în cei trei ani de aplicare au existat o serie de provocări și probleme în aplicarea prevederii 2%:

- Dese schimbări în normele metodologice;
- Dificultăți la depunerea formularelor: normele metodologice nu erau cunoscute suficient de bine în cazul unor Administrații Financiare locale;
- Lipsa unor mecanisme de monitorizare: organizațiile neguvernamentale se află în imposibilitatea de a afla câte persoane le-au directionat cei 2% sau identitatea (în condițiile respectării secretului fiscal) acestora pentru a construi o relație și a oferi un sistem de rapoarte.
- Lipsa unor mecanisme de transparență la nivel central: având în vedere că prin intermediul prevederii 2% sunt alocate fonduri publice, este normal să existe un mecanism de transparență prin care să fie cunoscute organizațiile beneficiare, atât nominal cât și distribuția lor pe tipuri și domenii de activitate.

Menținerea prevederii, precum și simplificarea și îmbunătățirea modului în care aceasta este aplicată, va aduce beneficii pentru rezolvarea unor probleme critice ale comunităților românești. Chiar dacă gradul de aplicare al prevederii este satisfăcător, suntem încă departe de nivelul altor țări. Cel mai relevant exemplu este cazul Ungariei unde procentajul de utilizare al prevederii asemănătoare este dublu.

Prezentul proiect de lege vine ca o soluție concretă asupra concluziilor și pozițiilor organizațiilor neguvernamentale, exprimate cu ocazia consultărilor din ultimii ani cu conducerea și reprezentanții Camerei Deputaților.

Menționăm faptul că, la începutul anului 2009, în atelierele tematice organizate cu ocazia reuniunii dintre reprezentanții Camerei Deputaților și organizațiile neguvernamentale, s-au trasat printre altele și următoarele concluzii și direcții de acțiune de importanță deosebită:

1. Adoptarea unei legislații coerente privind finanțarea publică a sectorului ONG și îmbunătățirea sistemului 2%
2. Simplificarea procesului de direcționare a 2% în sensul scurtării duratei în care contribuțiile sunt înregistrate de către organizație (în prezent existând cazuri în care acest proces cunoaște o întârziere de peste 1 an) și prin verificarea modului în care se operează în concret, la nivelul administrațiilor financiare, declarațiile de venit;
3. Posibilitatea ca ONG-urile să cunoască contribuabilii care fac direcționari și de a verifica încasarea de la Ministerul Finanțelor a direcționărilor făcute
4. Plata a 2% de către Ministerul Finanțelor într-un interval de maximum 3 luni de la data depunerii declarației.

Având în vedere că problemele și semnalele lansate de organizațiile neguvernamentale sunt legate în primul rând de modul în care organul fiscal abilitat exercită aplicarea prevederii prin normele metodologice trasate, proiectul de lege prezentat își propune să modifice și să completeze o serie de prevederi ale Codului Fiscal, în sensul impunerii unor cerințe minime pe care organul fiscal trebuie să le respecte în momentul elaborării și aplicării acestor norme.

Luând în considerare argumentele prezentate mai sus, acest proiect de lege își propune să reglementeze și să îmbunătățească prevederea 2% din Codul Fiscal prin următoarele metode de care organul fiscal trebuie să țină cont și să le pună în aplicare:

1. În cazul veniturilor din salarii, considerăm necesară includerea secțiunii de redirectionare a sumei de 2% într-o singură declarație (renunțându-se astfel la depunerea declarației 230) și introducerea unei secțiuni care ar trebui completată în mod obligatoriu de salariat (în care să menționeze dacă este sau nu de acord cu redirectionarea a 2%; în cazul în care este de acord trebuie să completeze și celelalte rubrici).

Avantajele acestei măsuri sunt următoarele:

- a) Sumele ar fi redirectionate mai devreme cu cel puțin două luni (declarația 210 se depune până în 2 martie iar 230 se depune până în mai), iar ONG-urile ar beneficia mai devreme de sumele redirectionate;
- b) Scade costul legat de birocrație (se depune o singură declarație în loc de două, iar depunerea se face de persoana juridică și nu de angajat);
- c) Salariații ar fi informați de posibilitatea redirectionării celor 2% mult mai bine.

2. În cazul veniturilor de altă natură decât cea salarială, considerăm necesară introducerea în baza de aplicare a 2% și a impozitului pe următoarele venituri din investiții: dividende, venituri impozabile din dobânzi, venituri din transferul proprietăților imobiliare.

Avantajul principal al acestei măsuri este acela că baza de aplicare ar crește semnificativ iar sumele reprezentând 2% ar crește cu aproximativ 54 milioane RON.

3. În cazul impozitului pe veniturile din activități independente, propunem acordarea de credit fiscal (similar cazului societăților comerciale) în loc de deducere în calculul impozitului pe profit pentru cheltuielile cu sponsorizarea efectuate de liber profesioniști. Prin această modificare, sponsorizarea ar deveni mai atractivă pentru cei ce desfășoară activități independente.

Având în vedere cele arătate, propunem spre dezbatere și adoptare prezentul proiect de lege.

În numele inițiatorilor,

Alina Ștefania GOR
deputat

